ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ
P.O.Box: 8157, Salmiyeh -22052 Kuwait. Tel: 25614392-965, Fax: 25638312-965, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, ԺԱ. Տարի, Թիւ 481, Ուրբաթ, 22 ՄԱՐՏ, 2019

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՑ ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԵԱՆ ԼՍԱՐԱՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կիրակի, 17 Մարտ 2019-ին, յաւարտ Հսկումի Ժամերգութեան, Քուէյթի Ազգ. Առաջնորդարանի ներքնասրահին մէջ տեղի ունեցաւ Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Եպս. Զօպուեանի մատուցմամբ Սուրբ Գրոց Սերտողութեան 2-րդ նիստը՝ «Յիսուս Քրիստոսի Քարոզութիւնը» խորագիրով, ուր լսարանը ըմբոշխնեց Մարկոսի Աւետարանի Քրիստոսի Քարոզութեան մասին պատմող գլուխները եւ զանոնք լուսաբանող բացատրութիւնները:

Յիշեցնենք, որ Սուրբ Գրոց Սերտողութեան այս հանդիպումները պիտի շարունակուին Մեծ Պահոց ընթացքին ամէն Կիրակի, Հսկումի Ժամերգութենէն ետք:

ՅԱՒԱԿՅԱԳԻՐ...2

Հայկական Լուրեր...4

Միջազգային...7

Երբ Արդարութիւն Պահանջողը Չի Վհատիր...10

Պատմութեան Խորքէն...13

Լուրեր Գաղութներէն...14

Ինչպէ՞ս Վերլուծել Երեխային Գծագրութիւնը ...18

Ասփիրինի Օգտագործման Հետաքրքրական Տարբերակներ...19

ՅԱՒԱԿՑԱԳԻՐ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Ն.Ա. ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔ. ՄՈՒԹԱՖԵԱՆԻ ՎԱԽՃԱՆՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

Խոր ցաւով իմացանք մահը Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Մեսրոպ Արք. Մութաֆեանին։ Յարաբերաբար երիտասարդ տարիքին, երբ տակաւին շա՜տ տալիք ունէր հայ եկեղեցւոյ ու յատկապէս Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարքութեան, Մեսրոպ Պատրիարք կը հեռանայ այս երկրաւոր կեանքէն՝ միանալու այն մեծ հոգեւորականներուն, որոնք Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքութեան ամենէն դժուար օրերուն ու դառն պայմաններուն մէջ ծառայեցին մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին՝ բարձրագոյն աստիճանի նուիրումով, իմաստութեամբ ու հաւատքի քաջութեամբ։ Այսպէ՛ս եղաւ նաեւ երջանկայիշատակ Մեսրոպ Պատրիարքը։ Խոր հաւատքով, ամբողջական նուիրումով ու անվեհեր կամքով ան ծառայեց Թուրքիոյ մեր ժողովուրդին։

Մեսրոպ Պատրիարքը ճանչցանք 1991-ին, երբ որպէս Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի Ատենապետ միօրեայ այցելութիւն տուած էինք Տիեզերական Պատրիարքութեան։ Յաջորդող տարիներուն, մեր անձնական կապը վերածուեցաւ եղբայրական յարաբերութեան ու ապա՝ սերտ գործակցութեան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ու Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարքութեան միջեւ։

Մեսրոպ Պատրիարք ամէն բանէ առաջ հոգեւորական էր՝ բառին հարազատ ու ամբողջական իմաստով. հոգեւոր արժէքներով լիցքաւորուած եւ՝ մեր ժողովուրդի կեանքէն ներս այդ արժէքներու կենսագործման նուիրուած տիպար հոգեւորական մը։ Այդպէս եղաւ ու մնաց ան իր հոգեւոր սպասաւորութեան բոլո՛ր տարիներուն ու բոլո՛ր հանգամանքներուն մէջ։ Հոգելոյս Պատրիարքը ոչ միայն ծանօթ էր Աստուածաշունչին, մեր եկեղեցւոյ հոգեւոր գրականութեան եւ ընդհանրապէս քրիստոնեայ աշխարհի անցեալի պատմութեան ու ներկայի մարտահրաւէրներուն, այլ կը փորձէր զանոնք իր ծառայական կեանքին ճամբով բաժնել իր հօտին հետ։

Մեսրոպ Պատրիարք մտաւորական անձ մըն էր, ո՛չ միայն իր ստացած համալսարանական բարձր ուսումով, այլ նաեւ միշտ մնալով շրջապատուած գիրքերով, նոր հրատարակութիւններու նախաձեռնելով եւ ինքզինք բանալով հոգեմտաւոր լայն հորիզոններու։

Հայ եկեղեցւոյ ամբողջականութեան ու ներքին միութեան ամրապնդման յանձնառու հոգեւորական էր Մեսրոպ Պատրիարքը։ Նուիրապետական Աթոռներու միջեւ սերտ գործակցութեան ջերմ ջատագով էր. միաժամանակ, խորապէս նախանձախնդիր՝ Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարքութեան ներքին իւրայատուկ դրուածքին եւ հայ եկեղեցւոյ կեանքէն ներս անոր ինքնուրոյն դերակատարութեան ամուր պահպանման։

Մեսրոպ Պատրիարք ամրօրէն կառչած էր իր հոգեւոր խնամքին յանձնուած հօտի առողջ ու անվտանգ պահպանման, ամէ՛ն իմաստով։ Միաժամանակ, գիտէր հաւասարակշռուած ու ճկուն մօտեցումներ որդեգրել իր շրջապատին նկատմամբ՝ միշտ մնալով հաւատարմօրէն կապուած իր ժողովուրդի իրաւունքներուն ու Պատրիարքութեան անկախութեան անվթար պահպանման։

Անկախ իր հանգամանքէն, հոգելոյս Մեսրոպ Պատրիարք որպէս անձ ու որպէս հոգեւոր մշակ եղաւ սիրելի ու յարգելի բոլորին կողմէ:

Նման արժանիքներով հարուստ հոգեւոր առաջնորդի մը վաղաժամ մեկնումը այս աշխարհէն խոր ցաւ մըն է մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին համար, ինչպէս նաեւ մեծ կորուստ մը Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարքութեան համար, որուն արժանաւոր գահակալը եղաւ:

Յանուն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան, մեր միաբանութեան, Թեմակալ Առաջնորդներուն եւ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան, Մեր խորազգած ցաւակցութիւնները կը յայտնենք Երջանկայիշատակ Պատրիարքի տիրամօր, Պատրիարքական Փոխանորդին, միաբանութեան, հոգեւոր դասուն եւ Թուրքիոյ մեր սիրելի ժողովուրդի զաւակներուն: Թող Աստուած Իր երկնային օթեւաններուն մէջ հանգչեցնէ մեր սիրելի Պատրիարքի հոգին:

Յիշատակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

Աղօթարար՝

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

15 Մարտ 2019
Անթիլիաս, Լիբանան

Տ. Մեսրոպ Արք. Մութաֆեան

(16 Յունիս 1956, Պոլիս), Կ. Պոլսոյ հայոց պատրիարք, հանրային գործիչ: Կ. Պոլսոյ հայոց 84-րդ Պատրիարք Մեսրոպ Բ Մութաֆեան վախճանած է (8 Մարտ 2019, Պոլիս):

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Արցախի Հանրապետութեան Ազգային ժողովին մէջ ներկայացուած քաղաքական ուժերուն Յայտարարութիւնը

21 մարտին ՀՅԴ Արցախի Կեդրոնական կոմիտէն, Արցախի ժողովրդավարական եւ Ազատ հայրենիք կուսակցութիւնները հրապարակեցին հետեւեալ հաղորդագրութիւնը:

«Արցախի Հանրապետութիւնում սպասուող 2019թ. ՏԻՄ եւ 2020թ. համապետական ընտրութիւնների խորապատկերին որոշ խմբերի եւ անհատների աշխուժութիւնը վերջին շրջանում երբեմն անցնում է քաղաքական պարկեշտութեան սահմանները՝ ոտնահարելով անկախ պետութիւն կառուցելու գործում մեր ժողովրդի տասնամեակների ջանադիր աշխատանքը:

1991թ. անկախ հանրապետութեան հռչակումից ի վեր մեր քաղաքական օրակարգի կարեւորագոյն հարցը եղել եւ շարունակում է մնալ Արցախի՝ որպէս միջազգային իրաւունքի լիիրաւ իրաւատէրի, ճանաչումն ու դերի բարձրացումը: Այս համատեքսթում գրանցած յաջողութիւնները իրականութիւն են դարձել հայակենտրոն մտածողութեան եւ Արցախ-Հայաստան-Սփիւռք միաբանուած ջանքերի շնորհիվ:

Պետական շինարարութեան գործընթացում մեր նշանակալի ձեռքբերումներից է երկու հայկական հանրապետութիւնների համարկման բարձր աստիճանը, որն ամուր հիմք է՝ դիմագրաւելու առկայ մարտահրաւէրները եւ առաջ մղելու համահայկական շահերը: Պետականաշինութեան այս փուլում արհեստական գործընթացներ նախաձեռնելը եւ ինքնիշխանութիւնը կասկածի տակ դնելը անպատասխանատու եւ անհարկի շահարկումներ են:

Որպէս Արցախի խորհրդարանում ներկայացուած քաղաքական ուժեր՝

- *պնդում ենք, որ Արցախի ներկայիս կարգավիճակը եւ ժողովրդավարական ուղով զարգ անալու մերժողովրդի ընտրութիւնը լաւագոյնս արտայայտում է հեռանկարում միասնա կան հայկական պետութիւնունենալու վճռականութիւնը,*

- *կոչ ենք անում քաղաքական հաւակնութիւններ ունեցող խմբերին ու գործիչներին զերծ մ նալպետականութեան աւանդոյթները եւ արժեհամակարգը նսեմացնող յայտարարութիւ ններից ու քայլերից»:*

Ազատ Հայրենիք կուսակցութիւն
Արցախի ժողովրդավարական կուսակցութիւն
ՀՅԴ Արցախի ԿԿ
ք. Ստեփանակերտ
21 մարտի 2019թ

«Ղարաբաղեան Տագնապի Լուծման Բանակցային Ձեւաչափի Փոփոխութիւնը Անընդունելի Է» Կ՛ըսէ Ալիեւ

Ազրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ իր հայրենակիցները շնորհաւորած է Նովրուզի տօնին առիթով: Ան իր ուղերձին մէջ չէ մոռցած անդրադառնալու ղարաբաղեան տագնապի լուծման հարցին: Այս մասին կը հաղորդէ «Ազատութիւն» ձայնասփիւռի կայանը:

«Ծանօթ է, որ հայկական կողմը յառաջ քշած է բանակցութիւններու ձեւաչափի փոփոխութեան հարցը: Բնական է, սակայն, որ Ազրպէյճան չի կրնար ատոր համաձայն ըլլալ: Ատոր հետ միատեղ, Մինսքի խմբակի համանախագահ պետութիւններու դեսպանները հրապարակած են լուրջ յայտարարութիւն մը՝ պնդելով, որ բանակցութիւններու ձեւաչափը պէտք է մնայ անփոփոխ: Այդպիսի յայտարարութիւն կատարած են նաեւ Եւրոպական Միութեան բարձրաստիճան ներկայացուցիչները: Ատիկա հաստատ լուրջ ազդակ է Հայաստանի համար, ինչպէս նաեւ կը վկայէ, որ Ազրպէյճանի դիրքորոշումը առաւել մեծ աջակցութիւն կը ստանայ», ըսած է Ալիեւ:

Ազրպէյճանի նախագահը այդ բոլորին զուգահեռ նշած է. «Ազրպէյճան պիտի շարունակէ հզօրացնել իր զինուորական հզօրութիւնը»: Ըստ անոր, ազրպէյճանական բանակը կը զինուի «ամէնէն ժամանակակից սպառազինութեամբ»:

Զոհրապ Մնացականեան. «Ֆրանսախօս Երկիրներու Վեհաժողովը Հայաստանի Մէջ Յաջողութեամբ Պսակուեցաւ»

Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Զոհրապ Մնացականեան նախարարութեան մէջ ելոյթ մը ունեցած է ֆրանսախօսութեան միջազգային օրուան առիթով:

Նախարարը իր խօսքին մէջ անդրադարձած է Հայաստանի նուիրուածութեան՝ ֆրանսախօսութեան եւ անոր մշակոյթին մէջ ներգրաւուածութեան՝ մայրաքաղաք Երեւանէն մինչեւ հանրապետութեան մարզերը, նշելով յատկապէս ամէն տարուան մարտ եւ ապրիլ ամիսներու տեղի ունեցած ֆրանսախօսութեան նուիրուած ձեռնարկները:

Անդրադառնալով 2018-ին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած Ֆրանսախօս երկիրներու կազմակերպութեան 17-րդ վեհաժողովին, նախարար Մնացականեան ըսաւ, թէ ատիկա բացառիկ նշանակութեան միջոցառում մըն էր, որ ապահովեց Ֆրանսախօսութեան ամբողջ տեսանելիութիւնը:

«Հայաստանը հպարտ է Ֆրանսախօս երկիրներու կազմակերպութեան անդամ հանդիսացող տասնեակ պետութիւններու եւ կառավարութիւններու ղեկավարները միաւորող ամէնէն բարձր ատեաններու հանդիպումի ամբողջ ծաւալն ու ընդգրկուածութիւնը ապահովելու համար: Վեհաժողովը յաջողութեամբ պսակուեցաւ ո՛չ միայն կազմակերպչական, այլ նաեւ բովանդակային առումով», ըսած է նախարար Զոհրապ Մնացականեան:

Միացեալ Նահանգներու Ալապամա Նահանգը Ճանչցած Է Հայոց Ցեղասպանութիւնը

Միացեալ Նահանգներու Ալապամա նահանգի ղեկավար Քոյ Իվին ստորագրած է հռչակագիր մը՝ Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչնալու վերաբերեալ: Այս մասին կը յայտնէ Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը՝ շնորհակալութիւն յայտնելով նահանգապետի որոշումին համար:

Յանձնախումբը յիշեցուցած է, որ այս ստորագրութեամբ Ալապաման դարձած է Միացեալ Նահանգներու՝ Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչցած 49-րդ նահանգը:

Միակ նահանգը, որ մինչեւ հիմա չէ ճանչցած Հայոց ցեղասպանութիւնը, Միսիսիփին է:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Շնորհաւորած Է Ղազախստանի Նոր Նախագահը՝ Պաշտօնը Ստանձնելուն Առիթով

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան շնորհաւորած է Քասիմ-Ժոմարտ Թոքայեւը՝ Ղազախստանի Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնը ստանձնելուն առիթով:

«Ի սրտէ կը շնորհաւորեմ ձեզ Ղազախստանի Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնը ստանձնելու առիթով: Վստահ եմ, որ ձեր հարուստ փորձառութիւնն ու գիտելիքները լաւագոյնս պիտի ծառայեն Ղազախստանի հետագայ զարգացման եւ յառաջընթացին:

Մեր ժողովուրդներուն միջեւ ջերմ բարեկամութիւնն ու փոխադարձ յարգանքը ամուր հիմք կը հանդիսանան միջպետական յարաբերութիւններու շարունակական ամրապնդման համար: Պատրաստակամութիւն կը յայտնեմ սերտօրէն համագործակցելու ձեզի հետ երկկողմանի եւ բազմակողմանի ձեւաչափերով՝ հայ-ղազախական յարաբերութիւններու հետագայ ընդլայնման ու խորացման ուղղութեամբ:

Օգտուելով առիթէն՝ կը մաղթեմ ձեզի, յարգելի՛ Քասիմ-Ժոմարտ, քաջառողջութիւն, անսպառ եռանդ եւ վերելքներ՝ ի նպաստ Ղազախստանի բարեկամ ժողովուրդի բարօրութեան», նշուած է շնորհաւորական խօսքին մէջ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

«Եգիպտոս Սուրիոյ Արաբական Լիկա Վերադարձին Նախապայմաններ Չունի» Կ՚ըսէ Շուքրի

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Սամեհ Շուքրի յայտարարեց, որ Եգիպտոս Սուրիոյ Արաբական լիկա վերադարձին նախապայմաններ չունի՝ ընդգծելով, որ Գահիրէի եւ

Դամասկոսի միջեւ ամուր կապեր գոյութիւն ունին:

Շուքրի յայտնեց, որ անցնող տարիներուն ընթացքին աշխատանք տարած է սուրիական տագնապը հակակիշռի տակ առնելու եւ Սուրիոյ ու անոր ժողովուրդին խնայելու պատերազմի եւ քանդումի աղէտը, նաեւ սուրիական հողերուն վրայ ահաբեկչական կազմակերպութիւններու աշխատանքին առնչուած վտանգները, «ինչպէս նաեւ կոչ ուղղեց ամրապնդելու այն, ինչ որ կրնայ նպաստել Սուրիոյ կայունութեան, ամբողջականութեան ու գերիշխանութեան»:

Փենթակոն. «2 «Էֆ-35»-ներ Նոյեմբերին Պիտի Յանձնուին Թուրքիոյ»

«Էս-400»-ներու Գնումը Ազգային Հարց Է, Զէնքի Նախընտրութիւնը ՕԹԱՆ-ի Գործը Չէ» Կ՚ըսէ Փիչ

ՕԹԱՆ-ի Զինուորական յանձնախումբի նախագահ, օդուժի հրամանատար սըր Սթիուըրթ Փիչ նշած է, թէ դաշինքին պարտականութեան մէջ չի մտներ Թուրքիոյ խորհուրդ տալ, թէ ո՛ր զէնքը գնէ կամ չգնէ: Այս մասին կը հաղորդէ «Եուրոնիուզ»-ի թրքական ծառայութիւնը:

Փիչ «Տիֆենս Նիուզ» ամսագիրին հետ զրոյցի մը ընթացքին յայտնած է, որ իրենք պիտի չմիջամտեն Թուրքիոյ կողմէ Ռուսիայէն «Էս-400»-ներու գնման աշխատանքին:

«Թուրքիոյ եւ ՕԹԱՆ-ի համերաշխութիւնը շատ կարեւոր է: Թուրքիան մեծ ներդրում կ՛ունենայ ՕԹԱՆ-ի ռազմափորձերուն եւ գործողութիւններուն մէջ: Ատոր դիմաց ՕԹԱՆ-ը կարեւոր աջակցութիւն կը ցուցաբերէ Թուրքիոյ», նշած է Փիչ՝ աւելցնելով. «Այս գնումը ազգային հարց է, զէնքի նախընտրութիւնը ՕԹԱՆ-ի գործը չէ»:

Միւս կողմէ, Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարութիւնը Չորեքշաբթի օր հաղորդեց, թէ առաջին «էֆ-35» կործանիչները Թուրքիոյ պիտի յանձնէ նոյեմբերին:

«Նոր Զելանտայի Ջարդին Վերաբերեալ Էրտողանի Յայտարարութիւնները Անխոհեմ Եւ Ամօթալի Են» Կ՛ըսէ Աւստրալիոյ Վարչապետը

Աւստրալիոյ վարչապետ Սքոթ Մորիսըն նշեց. «Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան Նոր Զելանտայի Քրայսթչըրչ քաղաքին մէջ երկու մզկիթներուն դէմ գործուած յարձակումներէն ետք կատարեց յայտարարութիւններ, որոնք մեր գտնուած շատ զգայուն միջավայրին մէջ աւստրալիացիներուն համար մեծապէս վիրաւորական ու շատ անխոհեմ կը նկատեմ»:

Ան յայտնեց, որ Աւստրալիոյ կողմէ Էրտողանի խօսքերուն հակադարձութեան համար «բոլոր ընտրանքները սեղանի վրայ են»: «Ես կ՛ակնկալեմ եւ պահանջած եմ, որպէսզի այս յայտարարութիւններուն առիթով (Թուրքիան) բացատրութիւններ տայ», նշեց Աւստրալիոյ վարչապետը:

Յայտնենք, որ Էրտողան այդ յարձակումը նկատած էր Թուրքիոյ եւ իսլամութեան դէմ յարձակումին մէկ մասը, եւ մասնաւորաբար զգուշացուցած է, որ այն աւստրիալացիները, որոնք հակաիսլամական պիտի ըլլան, պիտի արժանանան Համաշխարհային Ա. պատերազմի ընթացքին Կալիփոլիի ճակատամարտին մէջ օսմանեան ուժերուն կողմէ սպաննուած աւստրալիացի զինուորներու ճակատագիրին:

Նշենք, որ Էրտողան նաեւ իր խօսքը այդ յարձակումին հեղինակ Պրանթըն Թարանթին ուղղելով ըսած էր. «Պէտք է գործած արարքիդ գինը վճարես, եւ եթէ Նոր Զելանտան քեզ հաշուետուութեան չենթարկէ, մենք գիտենք քեզ ձեւով մը հաշուետուութեան ենթարկել»:

Թուրքիոյ նախագահը Չորեքշաբթի օր «Ուաշինկթըն Փոսթ»-ի մէջ լոյս տեսած իր յօդուածին մէջ յայտարարեց, որ Նոր Զելանտայի ահաբեկչութեան հեղինակին եւ Թուրքիոյ, Ֆրանսայի, Ինտոնեզիոյ ու այլ վայրերու մէջ ահաբեկչական յարձակումներ կատարող անձերուն միջեւ որեւէ տարբերութիւն չկայ, եւ կոչ ուղղեց չարտօնելու ահաբեկչութիւնը կապել որեւէ կրօնի հետ:

Բրիտանիա «Պրեքզիթ»-ի Մինչեւ 30 Յունիս Յետաձգումը Կը Պահանջէ

Եւրոպական Միութեան հիմնադիր առնուազն երկու երկիրներ՝ Ֆրանսան եւ Իտալիան պատրաստ են միութեան այսօր ընթացք առնող երկօրեայ վեհաժողովին ընթացքին արգելակելու Բրիտանիոյ՝ Եւրոպական Միութենէն դուրս գալու՝ «Պրեքզիթ»-ի յետաձգումը, եթէ երաշխիքներ չստանան, թէ այդ յետաձգումը պիտի արտօնէ ապահովել Բրիտանիոյ կազմակերպուած հեռացումը: ԹԱՍՍ լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ այդ մասին յայտարարած է եւրոպական դիւանագիտական աղբիւր մը:

«Ֆրանսան եւ Իտալիան պատրաստ են Եւրոպական Միութեան վեհաժողովին ընթացքին արգելակելու «Պրեքզիթ»-ի ժամկէտին երկարաձգումը, եթէ երաշխիքներ չստանան, թէ այդ որոշումը պիտի արտօնէ ապահովել Լոնտոնի կողմէ Եւրոպական Միութեան հետ համաձայնագիրի ստորագրումն ու կանոնակարգուած հեռանալը», նշած է աղբիւրը:

Մինչ այդ, Եւրոպական յանձնաժողովի նախագահ Ժան Քլոտ Եունքեր Չորեքշաբթի օր յայտարարեց. «Եւրոպական խորհուրդի վեհաժողովէն «Պրեքզիթ»-ի վերաբերեալ որոշում մը չի սպասուիր»:

Միւս կողմէ, Բրիտանիոյ վարչապետ Թերեզա Մէյ Չորեքշաբթի օր յայտարարեց. «Այնքան ատեն որ ես վարչապետ եմ, «Պրեքզիթ»-ը 30 յունիսէն ետք պիտի չյետաձգուի»:

Ան երկրի խորհրդարանին հաստատեց, թէ պահանջած է «Պրեքզիթ»-ը մինչեւ 30 յունիս յետաձգել:

ԱԿՆԱՐԿ

Երբ Արդարութիւն Պահանջողը Չի Վհատիր...

Միջազգային մամլոյ աղբիւրներ որոշ չափով արձագանգեցին Պի.Պի.Սի.ի 14 մարտի այն լուրին, ըստ որուն, անգլիացի նախկին բանակային մը դատական հետապնդումի պիտի ենթարկուի 10 յունուար 1972-ին Հիւսիսային Իրլանտայի մէջ ցուցարարներու սպանութեան մասնակից ըլլալու յանցանքով: Զինուորին ինքնութիւնը չէ հրապարակուած, ան կը ներկայացուի «Էֆ.» անունով, կ՛ըսուի, որ 66 տարեկան է, մաս կը կազմէ բանակայիններու խումբի մը, որուն, խորքին մէջ, աւելի քան 20 անդամները մեղադրանքի տակ են, ցուցարարներու վրայ անտեղի եւ անհարկի կերպով կրակած ըլլալու եւ 14 հոգիի մահուան պատճառ դարձած ըլլալու յանցանքով:

... Իրլանտական Լանտընտերի քաղաքը պատմական դէպքերու բեմ դարձած է 70-ականներուն: Առանց մտնելու մանրամասնութեանց մէջ՝ միայն յիշատակենք, որ առերեւոյթ կաթոլիկ-բողոքական դիմագիծով ներկայացող հակամարտութիւնը ըստ էութեան կը նպատակադրէր վերջ դնել բրիտանական «գրաւման» եւ տիրապետութեան՝ հանդիսանալով նորագոյն մէկ էջը այն տագնապին մէջ, որ կ՛երկարի դարերու վրայ: Եթէ մէկը պատմութեան էջերը պրպտէ, պիտի նկատէ, որ իրլանտացիներուն ու անգլիացիներուն միջեւ արձանագրուած են արիւնալի այնպիսի էջեր (մէկ տարբերակն ալ՝ սկովտիացիներուն հետ), որոնք փուլ առ փուլ կուտակած են ատելութիւն՝ հանդէպ անգլիացիներուն. հակադրութիւնը որոշ գիծերու մէջ կը յիշեցնէ այն տխուր դրուագները, որոնք կերտուած են Թուրքիոյ հայահալած վարքագիծին պատճառով, այն ձեւական տարբերութեամբ, որ մեր պարագային, կար կրօնական գործօնը՝ իսլամ-քրիստոնեայի հակադրութիւնը, մինչդեռ հոն առերեւոյթ միջքրիստոնէական յարանուանական է տագնապը, իսկ ըստ էութեան, ինչպէս մեր պարագային՝ ազգային ինքնուրոյնութեան պահպանման, ինքնորոշման եւ ազատագրումի հարց է:

1972-ի յիշեալ դէպքը պատմութեան անցած է «Արիւնալի կիրակի» անունով: Խաղաղ ցոյցի ելած իրլանտացիներ նախ իրենց դիմաց գտած են բրիտանացի ոստիկաններ (շրջանը կը գտնուէր բրիտանական գրաւումի տակ, հետեւաբար ոստիկաններու եւ բանակայիններու ներկայութիւնը արտասովոր չէր), իսկ երբ ոստիկանութիւնը անկարող դարձած է հակակշռելու ցուցարարները, դիմած է բանակայիններու աջակցութեան: Հետեւանքը՝ «Արիւնալի կիրակի»-ն, որ պատճառ դարձաւ Անգլիոյ դէմ իրլանտացիներու պայքարին սաստկացման, Իրլանտայի յեղափոխական բանակի՝ Էյ. Ար. Էյ.-ին աւելի կազմակերպ ու բիրտ գործողութեանց շղթայազերծման: Մնացեալը արդէն պատմութիւն է. իրլանտացիք տասնամեակներ շարունակ զինեալ պայքար մղեցին, ԻՅԲ-ը դասուեցաւ ահաբեկչական խմբաւորումներու ցանկին, անոր կարգ մը անդամները նա՛եւ խաղաղ ցոյցերով ու զիրենք մահուան առաջնորդող հացադուլերով բարձրացուցին իրենց բողոքի ձայնը, մինչեւ որ շուրջ 20 տարի առաջ, անգլիացիք ի վերջոյ ստիպուեցան բռնել զիջումի ու նահանջի ճամբան: Այսօր հակադրութիւնը բոլորովին չէ դարմանուած եւ վերջերս նոր արտայայտութիւններ կը գտնէ... Եւրոպական Շուկայէն Բրիտանիոյ հեռանալու ծրագիրին ծիրին մէջ Իրլանտայի ծանօթ կեցուածքին պատճառով:

Հակադրութիւնն ու յարակից պատմութիւնը թողունք պատմութեան, փակագիծը փակենք եւ վերադառնանք «Էֆ.» կոչուած բանակայինը դատարան կանչելու լուրին:

Այս պատմութիւնն ալ նորութիւն չէ: «Արիւնալի կիրակի»-ին դէմ բողոքի ու յանցաւորները հաշուետուութեան կանչելու պահանջները սկիզբ առած են դէպքերու յաջորդ օրերուն իսկ, սակայն Լոնտոն հաւատարիմ մնացած է ուրացողի, բռնադատողի եւ արհամարհողի իր վարքագիծին: Մօտաւորապէս 20 տարի ետք լռութեան ու յանցապարտութեան պատին վրայ առաջին ճեղքերը ի յայտ եկած են, պաշտօնական քննութիւն բացուած է դէպքին ծալքերուն ու զինուորներուն կրակ բանալու դրդապատճառներուն մասին: Քննութիւնները ի յայտ բերած են, որ կրակող զինուորները սուտ վկայութիւն տուած էին՝ պատճառաբանելով, որ զինեալ ցուցարարներու դէմ յանդիման էին եւ յանցապարտութենէ զերծ մնալու ապահովութիւն ստացած էին:

Քննութիւններն ու հետախուզութիւնները կտրած են քանի մը հանգրուան, իւրաքանչիւր փուլ նորութիւններ ի յայտ բերած է, մինչեւ որ գրաւող ուժերուն կողմէ անհարկի կրակոցները բարձրացուցած են դատապարտանքի արդար ձայներ: Բրիտանիոյ վարչապետներէն Տէյվիտ Քամերոն եւ Թոնի Պլեր իրենց օրերուն հաստատած են իրենց բանակայիններուն մեղապարտութիւնը, Պլեր մինչեւ իսկ ներողութիւն խնդրեց զոհերու ընտանիքներէն…

Հակառակ այս բոլորին՝ «Էֆ.» կոչուած զինուորին դէմ դատական հարց յարուցելու լուրը բողոքի ձայն բարձրացնելու առիթ տուաւ բանակայիններու. աստիճանաւոր մը ըսաւ, որ աւելի քան 40 տարի անցած է դէպքերէն, զինուորները ակնթարթային հակազդեցութիւն ունեցած են բիրտ արարքներու, եւ կարելի չէ այսքան տարի ետք զանոնք հաշուետուութեան կանչել (ի դէպ, 20 կասկածելիներէն մէկը արդէն մահացած է անցեալ տարի…): Սակայն փաստերը ցոյց կու տան, որ զինուորները անհարկի կերպով զէնքի դիմած են, ցուցարարները զինուած չէին (բացի մէկէն), սպանեալները անզէն էին ու կարելի էր նման արիւնահեղութենէ խուսափիլ, ինչ որ կը նշանակէ, թէ կարելի էր խուսափիլ նաեւ յաջորդ տասնամեակներու բիրտ արարքներէն ու հակադարձութիւններէն…

Վաղը-միւս օր յայտնի կ՛ըլլայ, թէ խնդրոյ առարկայ զինուորը ինչպիսի՞ դատավարութեան պիտի ենթարկուի, երբ կը սպասուի անոր ինքնութեան բացայայտումը: Աւելի՛ կարեւորը, սակայն, այն իրականութիւնն է, որ «Արիւնալի կիրակի»-էն աւելի քան 45 տարի ետք զոհերուն ընտանիքները եւ անոնց զօրակցողները չեն հրաժարած իրենց դատէն, արդարութիւն կը պահանջեն, կան առաջին փուլերու ստապատիր վկայութիւններն ու ուրացումները հերքող փաստեր: Այսօրուան նոր տուեալներով, արդարութեան խօսքը կը թուի անխուսափելի:

Արդարութիւնը չի կրնար անվերջ լռութեան մատնուիլ ու քաղաքական հաշիւներու զոհ դառնալ, երբ զայն պահանջողը չի վհատիր, կան փաստուած ոճիրներ, կան յանցապարտներ: Ոճրագործը կրնայ ըլլալ անհատ զինուոր, անոր ետին կանգնող պետութիւն կամ ցեղասպանութիւն գործած կառավարութիւն, ինչպէս որ է պարագան Թուրքիոյ ու Չորեքշաբթի օրի եւ այսօրուան այլ ոճրագործ կառավարութիւններու:

Ս. ՄԱՀՍԷՐԷՃԵԱՆ

www.lalanouaran.com

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

3 ՄԱՅԻՍ 2019

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՔԷՆ

Սիրելի ընթերցող,

Յետայսու այս անկիւնին մէջ պիտի ներկայացնենք «Ազդարար»ին հասած անցեալի բուրմունքը ներկայացնող փունջ մը նկարներ:

Քուէյթի հայկական համայնքին պատմութիւնը ներկայացնող այս նկարներով կ'ուզենք ձեր յիշողութեան մէջ վերակենդանացնել համայնքի ջերմ անցեալը:

Եթէ ձեր մօտ կը գտնուին նմանօրինակ նկարներ, կը խնդրենք անվարան ուղարկէք մեզի:

Եւ միշտ յիշենք, որ վերապրող անցեալը լաւագոյն դաստիարակն է ամուր ապագայի:

Հոս կը տեսնենք Քուէյթի Ազգային վարժարանի օրուան տնօրէն՝ Պրն. Մանուէլ Չարշաֆճեանը անոր աջ կողմը նստած՝ լուսահոգի՝ Տ. Պարոյր Ա. քհն. Սարգիսեանը եւ ուսուցչաց կազմը 1976-ին, վարժարանի շրջափակին մէջ:

Խումբ մը նուիրեալներ, որոնք տարիներու իրենց քրտինքն ու ճիգը թափեցին հանուն սերունդներու դաստիարակութեան: Այսօր յարգանքով կը խոնարհինք անոնց օրինակելի վաստակին դիմաց, որոնցմէ շատեր մինչեւ այսօր նոյն թափով կը գործեն:
Խունկ ու աղօթք մեզմէ առյաւէտ բաժնուածներու հոգիներուն:

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Կոմիտասի Ծննդեան 150-ամեակի Նշում

Կազմակերպութեամբ Համազգայինի Արեւելեան Ամերիկայի Շրջանային վարչութեան, Նիւ Եորքի «Քոլումպիա» համալսարանի Հայկական կեդրոնին եւ Հայկական ուսումնասիրութիւններու եւ հետազօտութիւններու միութեան, վերջերս «Քոլումպիա» համալսարանին մէջ նշուեցաւ Կոմիտասի ծննդեան 150-ամեակը:

Օրուան հանդիսավարն էր համալսարանի դասախօս դոկտ. Խաչիկ Մուրատեանը: Երաժշտական յայտագիրով հանդէս եկան երաժիշտներ՝ Լուսին Մուսայէլեանը (սոփրանօ), Վաղարշակ Օհանեանը (պարիթոն) եւ Արսէն Կետիկեանը (ջութակ), որոնք մեկնաբանեցին Կոմիտասի ստեղծագործութիւններէն:

Օրուան բանախօս «Ֆրենքլըն եւ Մարշըլ» համալսարանի երաժշտական ամպիոնի վարիչ փրոֆ. Սիլվիա Ալաճաճի ներկայացուց Կոմիտասի կեանքն ու գործունէութիւնը՝ Պոլիսէն Էջմիածին ու Եւրոպա, անդրադառնալով Կոմիտասի ունեցած ոգեղէն ներգործութեան: Ան նշեց, որ Կոմիտասը հայութեան բոլոր հատուածները իրարու միացնող կամուրջ մը եղած է՝ հաւասարապէս պատկանելով արեւելահայութեան եւ արեւմտահայութեան, ինչ որ բացառիկ իրողութիւն մըն է:

Հանդիսութենէն ետք դոկտ. Խաչիկ Մուրատեանի բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Համազգայինի հիմնադրութեան 90-ամեակի եզրափակման եւ արժանաւոր անձերու պարգեւատրման ձեռնարկը:

Համազգայինի Շրջանային վարչութեան կողմէ պարգեւատրուեցան համայնքէն եօթը բազմավաստակ գործիչներ, որոնք քանի մը տասնամեակ շարունակ իրենց ծառայութիւնը մատուցած են Համազգայինին կամ ընդհանրապէս հայ համայնքին. Ազատ Աբրահամեան-Գալայճեան (Նիւ Ճըրզի), Զմրուխտ Մարգարեան-Ստրաուս (Նիւ Եորք), Ճորճ Աղճայեան (Մասաչուսեց), Տիգրան Թնկրեան (Նիւ Ճըրզի), Նուպար Երեմեան (Ֆիլատելֆիա), Արմինէ Մինասեան (Նիւ Եորք) եւ դոկտ. Խաչիկ Մուրատեան (Նիւ Եորք):

Արեւելեան շրջանի վարչութեան անդամ Մերի-Անն Պոնճուքլեան ելոյթ ունենալով՝ շնորհաւորեց Համազգայինի յոբելեանը ու բարի երթ մաղթեց միութեան ապագայ գործունէութեան:

Արմէն Բայբուրդեանի Հանդիպումները

* 10 մարտին Լոս Անճելըսի մէջ Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս Արմէն Բայբուրդեանը հանդիպում ունեցաւ Լոս Անճելըսի մարզի (10,5 միլիոն բնակչութեամբ Միացեալ Նահանգներու ամենամեծ նահանգն է) նորընտիր շերիֆ Ալեքս Վիլանուէվայի հետ եւ շնորհաւորեց զայն պատասխանատու պաշտօնը ստանձնելուն առիթով:

Հանդիպումի ընթացքին անդրադարձ կատարուեցաւ Հայաստանի հետ համագործակցութեան, Հարաւային Քալիֆորնիոյ եւ Լոս Անճելըսի հայահոծ կեդրոններու եւ ամերիկահայ համայնքը յուզող հարցերու մասին:

Շերիֆ Վիլանուէվա բարձր գնահատեց Քալիֆորնիոյ հայ համայնքին ներդրումը Միացեալ Նահանգներ տարբեր մարզերու մէջ եւ իր ղեկավարած գերատեսչութեան կողմէ սերտ գործակցութեան պատրաստակամութիւն յայտնեց հայկական համայնքին հետ: Գլխաւոր հիւպատոսը իր կարգին գոհունակութիւն յայտնեց Լոս Անճելըսի մարզի շերիֆի բաժանմունքի հետ ստեղծուած կառուցողական յարաբերութեան համար եւ խոստացաւ աջակցութիւն ցուցաբերել՝ ի նպաստ հայ համայնքի իրականացուող ծրագիրներուն: Դեսպանի առաջարկով քննարկուեցան Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոսութեան եւ շերիֆի բաժանմունքի միջեւ համագործակցութեան որոշ ծրագիրներ եւ երկու կողմերը պայմանաւորուեցան համատեղ ձեռնարկներու իրականացման համար:

* 5 մարտին Արմէն Բայբուրդեանը ընդունեց Ամերիկայի Հրէական կոմիտէի Լոս Անճելըսի մասնաճիւղի աշխատակազմի ղեկավար Տկանիթ Ապրամոֆին եւ մասնաճիւղի տնօրէնի տեղակալ Սիամաք Քորտեստանին:

Տկանիթ Ապրամոֆ ներկայացուց Ամերիկայի Հրէական կոմիտէին գործունէութիւնը՝ որպէս Միացեալ Նահանգներու հնագոյն եւ կարեւորագոյն հրէական կազմակերպութիւններէն մին: Հիւրերը պատրաստակամութիւն յայտնեցին համագործակցիլ Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոսութեան հետ եւ սերտացնել Քալիֆորնիոյ հայկական եւ հրէական համայնքներու միջեւ կապերը:

Արմէն Բայբուրդեան շնորհակալութիւն յայտնեց այցելութեան եւ համագործակցութեան պատրաստակամութեան համար՝ նշելով հայ եւ հրեայ ժողովուրդներու միջեւ գոյութիւն ունեցող պատմական ընդհանրութիւնները: Ան նաեւ ամփոփ կէտերու մէջ ներկայացուց տարածաշրջանային անվտանգութեան հարցերուն առնչուող Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան մօտեցումները, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման ներկայ բանակցային փուլը՝ անդրադառնալով հայ-թրքական յարաբերութիւններուն: Դեսպանը նաեւ կարեւոր նկատեց Քալիֆորնիոյ հայ եւ հրեայ համայնքներու միջեւ սերտ եւ գործնական կապերու հաստատումը եւ պատրաստակամութիւն յայտնեց օժանդակութիւն ցուցաբերելու այդ գործընթացին:

Մեծն Բրիտանիոյ Մէջ Նոր Նշանակուած Դեսպան Արման Կիրակոսեանին Հանդիպումը՝ Հայ Համայնքին Հետ

24 փետրուարին, Լոնտոնի Ս. Եղիշէ եկեղեցւոյ մէջ մատուցուած պատարագէն ետք, Մեծն Բրիտանիոյ եւ Հիւսիսային Իրլանտայի (Միացեալ Թագաւորութեան) թեմի առաջնորդ Յովակիմ եպս. Մանուկեան բրիտանահայ համայնքին ներկայացուց Հայաստանի նոր նշանակուած դեսպան Արման Կիրակոսեանը:

Դեսպանը իր ելոյթին մէջ նշեց, որ համայնքի հայութեան

ծանօթ է արդէն 1990-էն ի վեր, երբ Լոնտոնի կեդրոնին մէջ մասնակցած էր Հայոց ցեղասպանութեան 75-րդ տարելիցին նուիրուած բազմամարդ երթին, ուր ինք հրապարակային ելոյթ ունեցած էր: Ապա, 1992-ին, իբրեւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարի առաջին տեղակալ՝ Լոնտոնի մէջ ներկայ գտնուած էր Եւրոպայի մէջ Հայաստանի առաջին դեսպանութեան բացման արարողութեան:

Դեսպանը երախտագիտութեամբ անդրադարձաւ Միացեալ Թագաւորութեան մէջ ծառայած Հայաստանի նախկին դեսպաններու ծաւալուն աշխատանքին՝ ընդգծելով, որ ինք նոյնպէս ջանք պիտի չխնայէ Հայաստան-Մեծն Բրիտանիա յարաբերութիւնները խորացնելու եւ ընդլայնելու համար՝ այդ գործընթացին մէջ շեշտը դնելով նաեւ հայ համայնքին ու հայկական տարբեր կառոյցներու դերակատարութեան վրայ: Կիրակոսեան յայտնեց, որ Հայաստանի դեսպանութիւնը բաց պիտի ըլլայ համայնքային կառոյցներուն առջեւ:

Նոյն օրը Լոնտոնի «Նաւասարդեան» կեդրոնին մէջ դեսպանը մասնակցեցաւ սումկայիթեան ջարդերու 31-րդ տարելիցին նուիրուած ոգեկոչման արարողութեան, որուն ընթացքին ցուցադրուեցաւ «Սումկայիթ. սովորական ցեղասպանութիւն» վաւերագրական ժապաւէնը:

Կիրակոսեան իր խօսքին մէջ նշեց, որ ցարդ Սումկայիթի մէջ կատարուած ոճրագործութիւնը համարժէք քաղաքական գնահատականի չէ արժանացած, եւ հայութեան ջանքերը պէտք է ուղղուած ըլլան այդ ողբերգական իրադարձութիւններուն մասին ճշմարտութիւնը Միացեալ Թագաւորութեան քաղաքական եւ հասարակական լայն շրջանակներուն հասցնելու գործին: Այդ հարցին մէջ դեսպանը ընդգծեց համայնքի կառոյցներուն եւ դեսպանութեան միջեւ համագործակցութեան կարեւորութիւնը:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԸ

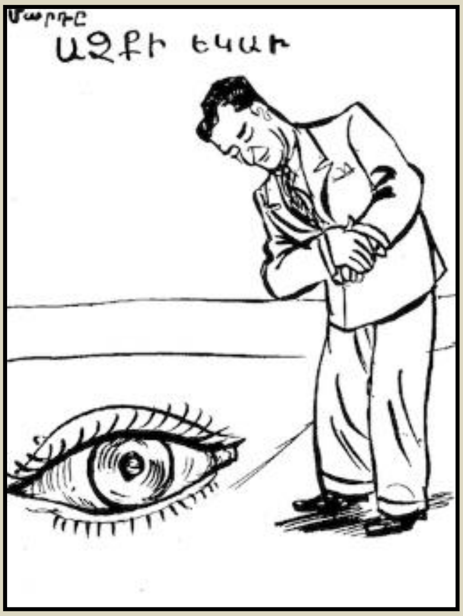

Հայ նշանաւոր ծաղրանկարիչներէն՝ Ալեքսանդր Սարուխանի գործերը կը ներկայացնենք պարբերաբար: Ան ծնած է 1898-ին, Պաթումի Արտանուջ աւանին մէջ ու մահացած 1977-ին Գահիրէ:

www.aztarar.com

Հայոց 8 Հրաշալիքները

1. Լեռներու մէջ՝ Մասիսը
2. Գետերուն մէջ՝ Արածանին
3. Տաճարներուն մէջ՝ Զուարթնոցը
4. Հացահատիկներուն մէջ՝ քոիկը
5. Ձուկերուն մէջ՝ իշխանը
6. Միրգերուն մէջ՝ ծիրանը
7. Ներկերուն մէջ՝ որդան կարմիրը
8. Քաղաքներուն մէջ՝ Երունադակերտը, որ հիմնադրուած է Երուանդ Դ. Թագաւորին կողմէ Ն.Ք. 3-րդ դարուն:

Գիտէ՞ք թէ

Հայոց Տրդատ թագաւորը Գրիգոր Լուսաւորիչի եւ Հռիփսիմեաց կոյսերուն դէմ գործած իր մեղքերը քաւելու համար Մասիս սարէն 8 քառաբեկորներ շալակը առած ոտքով բերաւ Վաղարշապատ, որոնք դարձան Էջմիածնի Մայր տաճարի հիմքերը:

Գիտէ՞ք նաեւ

Հայոց տոմարի իւրաքանչիւր ամսուան 8-րդ օրը կը կոչուի ՄԻՀՐ:

ԼԵՒՈՆ ՇԱՆԹ

Բուն անունով Լեւոն Նահաշպետեան-Սեղբոսեան (6 Ապրիլ, 1869, Պոլիս- 29 Նոյեմբեր,

1951, Պէյրութ), հայ թատերագիր, վիպագիր, բանաստեղծ, ուսուցիչ, տնօրէն եւ հասարակական գործիչ:

Հայաստանի Ա. հանրապետութեան խորհրդարանի անդամ, ապա խորհրդարանի փոխ նախագահ:

Հիմնադիր՝ «Համազգային Կրթական եւ Մշակութային Միութեան» եւ Պէյրութի Հայ (ապազային Նշան Փալանճեան) Ճեմարանին: Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան գլխաւոր մարմիններու անդամ: Շանթ իրապաշտ գրող մը եղած է հակառակ ռոմանթիկ (միջազգային) եւ գեղապաշտ (հայկական) շրջանի մէջ ապրած ըլլալուն:

Ան կը սիրէ կեանքի իրականութիւնը ներկայացնել որոշ գաղափարական ձգտումներով: Իր վէպերուն մէջ կը տիրապետէ գեղեցիկը, վսեմը եւ արժէքաւորը: Շանթի վէպերու հերոսները գիտուններ, մտաւորականներ, ուսանողներ եւ արուեստագէտներ են: Կինը ներկայ է Շանթի վէպերուն մէջ իբրեւ ներշնչող գլխաւոր հերոս եւ ոչ իբր հաճոյքի առարկայ կամ պարզ ստորադաս էակ:

Հայ գրականութեան մէջ իր հաստատ ու պայծառ տեղը ունի:

Այս տարի Թումանեանի եւ Կոմիտասի կողքին պիտի նշենք նաեւ ականաւոր թատերագիր ու վաստակաշատ մանկավարժ՝ Լեւոն Շանթի ծննդեան 150 ամեակը:

ԱՅԼ ԱԶԱՆ

Ինչպէ՞ս Վերլուծել Երեխային Գծագրութիւնը

Երեխային գծագրութիւնը կրնայ շատ բան պատմել անոր ներաշխարհին մասին:

Հոգեբանները ծնողներուն կը թելադրեն չորս բաներու ուշադրութիւն դարձնել երեխային գծագրութիւնը դիտելու ատեն.

ա.- Գծագրութեան գունային տուեալները,
բ.- Գծագրութեան դիրքը,
գ.- Գծագրութեան բովանդակութիւնը,
դ.- Գծագրութեան ընդհանուր տրամադրութիւնը:

Գոյներու Համադրումը

Եթէ ձեր երեխան գոյները ճիշդ կ՛օգտագործէ (օրինակ՝ կապոյտ երկինք, կանաչ տերեւ, դեղին արեւ…), կը նշանակէ, որ ան հանգիստ է եւ ներդաշնակ:

Իսկ եթէ ան կ՛օգտագործէ խառն գոյներ, ուր յատկապէս տիրական են գորշի երանգները, երեխան շատ հաւանաբար անհանգիստ է եւ կամ որեւէ բանէ դժգոհ:

Կրնայ պատահիլ, որ ձեր երեխան իր գծագրութեան մէջ միայն մէկ գոյն օգտագործէ: Օրինակ՝ կարմիրը կրնայ բացայայտել անոր աշխուժ կենսակերպը, կապոյտը կրնայ վկայել, որ երեխան տխուր է եւ կամ անձի մը կարօտը ունի: Իսկ երբ երեխան միայն սեւ գոյնը օգտագործէ, հոգեբանները ծնողներուն խորհուրդ կու տան կարեւորութեան առնել եւ մտահոգուիլ: Շատ հաւանական է, որ բանէ մը վախցած ու անհանգստացած է:

Նկարին Դիրքը՝ Շատ Կարեւոր

Եթէ երեխան գծած է թուղթին կեդրոնը կամ ամբողջ թուղթին մակերեսին, կը նշանակէ, որ ան ինքնավստահ է: Իսկ եթէ ան օգտագործած է թուղթին անկիւնները, բաւական է, որ ան բարդոյթներ ունի, փակ ու ինքնամփոփ է:

Նկարին Բովանդակութիւնը

Երեխաները շատ յաճախ կը գծեն իրենց ընտանիքը, տունը, անասուններ, բնութիւն… Օրինակ՝ եթէ ձեր փոքրիկը կը գծէ հեքիաթներու իր սիրելի հերոսները, ասիկա շատ բնական ու խրախուսիչ է:

Գծագրութեան Ընդհանուր Տրամադրութիւնը

Կարեւոր է այն, թէ գծագրութեան վրայ հերոսները կը ժպտի՞ն, թէ՞ բարկացած են, կը խաղա՞ն, թէ՞ նստած են… Այս մանրամասնութիւնները կ՛օգնեն հասկնալ անոր հոգեվիճակը, տրամադրութիւնը եւ ամէնէն կարեւորը՝ անոր աշխարհընկալումը:

Հնարաւոր է, որ ձեր զաւակը ճիշդ ձեւով չ՛ընկալեր զինք շրջապատող իրերը, երեւոյթներն ու իրադարձութիւնները:

Եթէ երեխան գծած է իր ընտանիքը եւ ինքզինք, կը նշանակէ, որ ան պաշտպանուած ու հանգիստ կը զգայ:

Նկարին վրայ ընտանիքի անդամներէն մէկուն բացակայութիւնը կը բացայայտէ այդ անձին հանդէպ երեխային բացայայտ բացասական վերաբերմունքը:

Վերջապէս, երբ երեխան ինքզինք կը գծէ ընտանիքի անդամներէն հեռու կամ շատ աւելի փոքր չափերով, կը նշանակէ, որ ան ինքզինք չսիրուած ու առանձին կը զգայ: Երեխային դիրքը կրնայ նաեւ պատմել այն մասին, թէ որո՛ւ հետ ան աւելի մտերիմ կը զգայ (օրինակ՝ որո՞ւ քով կեցած է, որո՞ւ ձեռքը բռնած է կամ որո՞ւ փաթթուած է):

Ասփիրինի Օգտագործման Հետաքրքրական Տարբերակներ

– Ասփիրինը ծանօթ է որպէս ցաւազերծիչ, բորբոքումները բուժող եւ սրտանօթային հիւանդութիւնները կանխող միջոց: Սակայն քիչեր ծանօթ են այս հրաշք դեղի գործածութեան այլ տարբերակներուն:

– Ասփիրինը կը դարմանէ միջատներու խայթուածքները: Զայն պէտք է փոշիի վերածել ու քսել խայթուածքի վրայ:

– Ասփիրինը կը դարմանէ դէմքի բշտիկները: Զայն պէտք է փոշիի վերածել, ջուրով լուծել եւ ստացուած թանձրուկը քսել դէմքին:

– Ասփիրինը կը դարմանէ կոշտուկները: Հինգ ասփիրին փշրել, աւելցնել կիտրոնի հիւթ եւ դգալ մը մեղր: Խառնուրդը քսել կոշտուկներուն վրայ, մատները փաթթել տաք անձեռոցով եւ սպասել առնուազն 10 վայրկեան:

– Ասփիրինը կը ձերբազատէ մազի թեփերէն: 2 ասփիրին փշրել, աւելցնել շամփուէնին եւ գլուխը մարձել քանի մը վայրկեան, ապա ցօղուել գաղջ ջուրով:

– Ասփիրինը կը վերականգնէ մազերուն գոյնը: Բաց գոյնի մազերը ամրան արեւէն բայց մանաւանդ լողաւազաններու քլորէն կը վնասուին եւ գունաթափ կ՛ըլլան: Ասփիրինի 8 դեղահատ փշրել եւ լուծել գաւաթ մը գաղջ ջուրի մէջ, լուծոյթը քսել մազերուն եւ ձգել 10-15 վայրկեան, ապա ցօղուել գաղջ ջուրով:

– Իւղոտ տապակներ դիւրին մաքրելու համար ասփիրինով եւ ջուրով թանձրուկ մը պատրաստել եւ անով շփել տապակները. արդիւնքը արագ եւ գոհացուցիչ կ՛ըլլայ:

– Շապիկին վրայէն քրտինքի հետքերը մաքրելու համար 2 – 3 ասփիրին բաժակ մը ջուրի մէջ լուծել եւ քրտինքի արատի բաժինը այդ ջուրին մէջ մխրճել եւ ձգել քանի մը ժամ, ապա ցօղուել առատ ջուրով:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

Պիտի մրսես, որ տաքանաս ու լաւ զգաս:
Պիտի ցաւի, յետոյ անցնի, որ հասկանաս՝ ինչքան լաւ է առանց ցաւի:
Մի օր լացի՛ր ու կ՛իմանաս՝ ուրախն ինչ է:
Ընկի՛ր մի օր ու կ՛իմանաս՝ ինչ լաւ բան է բարձրանալը:
Պիտի լինի դատարկութիւն, որ լցուելուց չդատարկուես:
Պիտի մթնես, որ ճանաչես՝ ով է Լոյսը:
Սիրի՛ր մի օր, կը հասկանաս, որ չես ապրել մինչեւ այսօր…

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ SUDOKU-ն

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9